

Cirkulärnr: 1994:88
Diariernr: 1994:1142
Handläggare: Eric Sehlin
Avdsek: J Komrätt
Datum: 1994-05-09
Mottagare: Överförmyndare/Överförmyndarnämnder
Rubrik: Omyndigs aktieaffärer

Handläggare
Eric Sehlin, UG

1994-05-09

Överförmyndare/Överförmyndar-
nämnder

Omyndigs aktieaffärer

I samband med att allmänheten har erbjudits möjlighet att teckna aktier i ASSI Domän och TV 4 har det visat sig att många föräldrar också har tecknat sina omyndiga barn för sådana aktier. Problem uppstår när barnen tilldelas aktier i "emitteringslottningen". Fadern eller modern som betalar aktierna hävdar att dessa skall överföras till honom/henne därför att det inte har funnits någon avsikt att barnen skall äga aktierna. Banken kräver i en sådan situation att överförmyndaren skall godkänna överlåtelsen. Överförmyndaren bör vid dylikt tillfälle uppmärksamma följande.

Vid en rättshandling mellan förmyndare och myndling är förmyndaren enligt 13 kap. 2 § FB ej behörig att företräda den omyndige. Den god man som förordnas i enlighet med 11 kap. 2 § 2 st. FB måste inhämta överförmyndarens tillstånd för att kunna upptaga lån å den omyndiges vägnar. Den formella bristen att det inte har funnits en förordnad god man och att överförmyndare inte har godkänt upptagande av lån för myndlingens räkning gör att rättshandlingen är ogiltig. Barnet är således ägare till aktier som han/hon varken har köpt eller lånat upp pengar till förvärvet.

Otvetydigt har föräldern betalat myndlingens aktier och fråga uppstår då om det tillvägagångssätt som skall tillämpas för att föräldern skall kunna bli ägare till aktierna.

Den första åtgärd som måste vidtagas är att det förordnas en god man som skall bevaka barnets rätt "vid rättshandlingar mellan förmyndare och myndling. Den gode mannen ansöker om överförmyndarens tillstånd till att den omyndige lånar av föräldern det belopp som betalats för aktierna. Om överförmyndaren lämnar sitt godkännande kan gode mannen - utan att behöva inhämta överförmyndarens tillstånd - sälja aktierna till föräldern.

Det är dock en stor missuppfattning om föräldern tror att han kan förvärva aktierna till det ofta förmånliga introduktionspriset på aktierna. Barnet är ägare till aktierna och det är gode mannens skyldighet att sälja aktierna till dagskurs. Det kan således uppstå kursvinst som skall tillföras barnet.

Efter försäljningen redovisar den gode mannen till överförmyndaren att uppdraget är slutfört. Av redovisningen skall framgå att lånet från föräldern är återbetalat, aktiernas försäljningspris och bevis om att eventuell kursvinst har blivit insatt på räntebärande konto hos bank i barnets namn. Är redovisningen tillfredsställande kan överförmyndaren sedan begära gode mannens entledigande hos tingsrätten.

Eventuellt arvode till gode mannen skall fastställas av överförmyndaren och utgå av den omyndiges medel.

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Eric Sehlin, tfn 08-772 44 20, måndagar kl 09.00-16.00.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET

Juridiska avdelningen

Curt Riberdahl

Eric Sehlin